

ačkoli o nebezpečnosti této práce musila věděti, a neměl proto důvodu uvést, jaké opatření žalovaná měla učiniti. I zákon uvádí jen všeobecně, že zaměstnavatel jest povinen upravit služební úkony tak, by život a zdraví zaměstnancovo byly chráněny, pokud jest to podle povahy úkonu možné, ponechávaje volbu vhodných opatření zaměstnavateli. Dovolatelka sama netvrdí, že zabezpečení žalobkyně při čištění oken na chodbě školní budovy vůbec nebylo možné, a bylo proto její povinností, by pro zabezpečení žalobkyně učinila, co povaha úkonu žalobkyně vyžadovala k jejímu zabezpečení. Ana však v tomto směru podle zjištění odvolacího soudu žalovaná neučinila nic, jest plně odůvodněn úsudek soudu odvolacího, že jde o opomenutí žalované, zavazující ji k náhradě škody žalobkyniny, aniž bylo potřeba uváděti, co měla žalovaná v tomto případě zaříditi k zabezpečení žalobkyně. Tvrzení dovolatelky, že odvolací soud přehlédl, že jakékoli opatření selhává tam, kde si zaměstnanec počíná neopatrně, není správné, neboť v souzeném případě nemůže jen v neopatrnosti žalobkyně při čištění oken býti spatřována příčina jejího úrazu, nýbrž jest přihlídnouti k tomu, že žalovaná neučinila žádné žalobkyni zabezpečující opatření a že také proto k úrazu došlo. Skutečnost, že ani jindy žalovaná při čištění okna nic zvláštního nezařizovala a že se nikdy nic nestalo, nemůže nic změnit na správnosti úsudku odvolacího soudu, že v souzeném případě žalovaná za úraz žalobkyně jest spoluzodpovědná, poněvadž se o její zabezpečení při nebezpečné práci nepostarala. Tvrzení dovolatelky, že nemůže býti za úraz žalobkyně činěna zodpovědnou, poněvadž nejde o ručení za výsledek, není správné, neboť za zjištěného stavu věci nelze o ručení za výsledek mluvit a ručení to se jí neukládá, nýbrž ručení za zavinění (za opomenutí). Žalovaná v prvé stolici netvrdila, že dala zřízenci provádějícímu dozor nad čištěním školy svými representanty rozkaz, že a jak se má postarati o zabezpečení osob čistících okna tam, kde ochranných pásů nelze upotřebiti. Nemůže proto jako zaměstnavatelka žalobkyně tvrditi, že v souzeném případě mohla by za škodu žalobkyně býti činěna zodpovědnou jen ve smyslu § 1315 obč. zák., ano, jak uvedeno, jde o opomenutí žalované ve smyslu § 1157 obč. zák. a žalovaná ani netvrdila, že v tom směru svým representantům ohledně zabezpečení pracujících osob dala příkazy.

Čís. 10299.

Ustanovení stanov sdružení, že spory vzniklé ve sdružení porovnává smírčí soud, vztahuje se jen na poměry ze vzájemného vztahu spolkového a jeho členstva, nedotýká se však soukromoprávních nároků sdružení proti členstvu.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, R II 286/30.)

V žalobě, již se žalující sdružení domáhalo na žalovaném vydání razítka, opatřeného nápisem žalujícího sdružení, tvrdilo žalující sdružení, že žalovaný jako jeho bývalý člen má razítko v rukou, že přestal býti

členem žalující strany a nemá právo razítko si ponechati, ano jest vlastnictvím žalující strany. K námitce nepřípustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl. D ů v o d y: Že se spory ve sdružení vzniklé porovnávají jen smírčím soudem, není sporné a jest též stanovami žalujícího sdružení, které byly soudu předloženy, dokázáno, že v článku 51 těchto stanov platí toto ustanovení pro spory ve sdružení. Ježto není sporno, že žalovaný byl členem žalující strany a žalující strana tvrdí, že žalovaný přestal býti členem, což žalovaný popírá, jest na žalující straně, by dokázala, že členství žalovaného přestalo. Ve článku 7. stanov žalující strany jest uvedeno, jakým způsobem člen sdružení členem býti přestává. Jde o dvojí možnost: a) člen ohlásí u představenstva odbočky nebo, nenáleží-li žádné, u představenstva svazu, neb nenáleží-li žádnému, ústřednímu představenstvu, že vystupuje a zároveň se se sdružením do dne vystoupení vyrovná, b) představenstvo, buď ústřední, buď svazu, neb odbočky vyloučí člena. Žalující strana měla tedy dokázati, že žalovaný buď sám vystoupení ohlásil aneb že byl vyloučen. Žalující strana vedla na důkaz toho svědky, kteří byli vesměs vyslechnuti, ale nemohli potvrditi, zda se žalovaný skutečně odhlásil, či zda byl vyloučen. Žalující straně se tedy nepodařilo dokázati, že členství žalovaného přestalo. Pro žalovaného a pro žalující sdružení platí tedy stanovy sdružení. Jak bylo již shora uvedeno rozhoduje podle těchto stanov spory ve sdružení smírčí soud. Pořad není tedy v tomto případě připuštěn, pročez žaloba musela býti odmítnuta. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. D ů v o d y: Procesní soud vyhověl námitce nepřípustnosti pořadu práva proto, že se žalující straně nezdařil důkaz, že členství žalovaného přestalo, takže platí ustanovení stanov, podle nichž spory vzniklé ve sdružení porovná smírčí soud. Názor tento není však správný. Podle výpovědí svědků jde o rozkol mezi žalujícím sdružením a částí jeho členů, jež se od žalující strany odklonili a přiklonili k opozičnímu odborovému sdružení. Z výpovědí svědků plyne nepochybně, že žalovaný přestal býti členem žalujícího sdružení tím, že přestal odváděti příspěvky, čímž dal zřejmo na jevo, že již není členem žalujícího družstva, takže se již jeho stanov nemůže dovolávati. Žalovaný to připustil i tím, že předložil stanovy opozičního odborového sdružení, čímž dal najevo, že se považuje za člena tohoto družstva, nikoli žalujícího družstva. Při tom nerozhoduje, zda toto odborové sdružení jest vlastně původním sdružením a žalující družstvo spolkem novým, opozičním. Jest přisvědčiti žalující straně i v tom, že se ustanovení stanov o smírčím soudě podle znění stanov vztahuje jen na poměry ze vzájemného vztahu spolkového a jeho členstva stanovami upraveného, že se však netýká soukromoprávních nároků spolku proti členstvu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Pokud jde o otázku, jaký význam má ustanovení § 51 stanov žalujícího sdružení, podle něhož spory ve sdružení vzniklé porovnává smírčí

soud, shledává nejvyšší soud správným názor soudu rekursního, že se toto ustanovení stanov vztahuje jen na poměry ze vzájemného vztahu spolkového a jeho členstva, že se však nedotýká soukromých nároků sdružení proti členstvu. Názor tento shoduje se s rozhodnutími tohoto soudu čís. 2146, 3543 a 4772 sb. n. s., na které se poukazuje. Žaloba o vydání razítka jest patrně žalobou vlastnickou, kterou se žalobce na žalovaném domáhá vydání věci patřící mu jako vlastníku. Nárok takový jest nárokem soukromým a k rozhodování o něm jsou za všech okolností příslušné řádné soudy.

Čís. 10300.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).

Pokladní v zahradní kavárně jest obchodním pomocníkem. Kupeckými službami jsou služby, jichž řádný výkon předpokládá aspoň v průměrných případech školenost a dovednost s hlediska kupeckého odbornou; nemusí to býti činnost rázu vyššího, vyloučeny jsou jen případy, kde jde o činnost záležející v úkonech podřízených.

Byla-li smluvena kratší výpovědní lhůta než lhůta přípustná podle druhého odstavce § 20 zák. o obch. pom., nastupuje na její místo výpovědní lhůta jednoho měsíce v předpisu tom uvedená s konečnými dny tam ustanovenými. Třetí odstavec čl. V. cis. nařízení ze dne 10. ledna 1915, čís. 8 ř. zák. jest autentickým výkladem druhého odstavce § 20 zák. o obch. pom., platícím pro všechny osoby, jejichž služební poměr byl tímto zákonem upraven. Byl-li v takovém případě zaměstnanec propuštěn bez řádné měsíční výpovědi, má nárok na náhradu podle § 29 zák. o obch. pom., ovšem jen za dobu jednoho měsíce.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Rv II 77/30).

Žalobkyně byla pokladní v zahradní kavárně žalovaného. Výpověď byla smluvena čtrnáctidenní. Žalovaný dal původně žalobkyni dne 1. června 1929 čtrnáctidenní výpověď, potom ji vypověděl definitivně dne 15. června 1929 s tím, že výpověď nabude platnosti dne 30. června 1929. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném zaplacení mzdy za tříměsíční výpovědní lhůtu podle § 20, první odstavec, zák. o obch. pom. (červenec—září 1929). Procesní soud prvního stupně uznal podle žaloby. Důvody: Jest řešiti otázku, zda žalobkyně, která byla přijata žalovaným do jeho zahradní kavárny podle písemného prohlášení o nastoupení ze dne 15. února 1929 jako pokladní a jako taková byla též činnou, může býti považována za obchodní pomocnici ve smyslu § 1 a 2 zákona ze dne 16. ledna 1910 čís. 20 ř. zák. Výpovědmi svědků jakož i výpovědmi stran samých jest zjištěno, že žalobkyně vykonávala skutečně obvyklé pokladní práce v kavárně, že vykonávala dozor, zda sklepníci vydané nápoje a pokrmy na pokladně správně typují, že nejen přijímala dotyčné bony, nýbrž že zapisovala k provedení vyúčtování a další kontroly ceny též do pokladního archu,